

# Regler för pension för förtroendevalda i Habo kommun

Antagen av XX den DD månad ÅÅÅÅ § X

## Innehåll

|                                                                      |   |
|----------------------------------------------------------------------|---|
| Pension till förtroendevalda i Habo kommun .....                     | 2 |
| Inledning .....                                                      | 2 |
| Pensionsmyndighet.....                                               | 2 |
| Beslutsordning.....                                                  | 2 |
| Bestämmelser om omställningsstöd och pension (OPF-KR) .....          | 2 |
| Aktiva omställningsinsatser .....                                    | 3 |
| Ekonomiskt omställningsstöd .....                                    | 4 |
| Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....                            | 4 |
| Samordning .....                                                     | 5 |
| Aktivitetsrapport.....                                               | 5 |
| Uppgiftsskyldighet .....                                             | 6 |
| Sanktion.....                                                        | 6 |
| Situationer då rätten till omställningsstöd inte gäller.....         | 6 |
| Pensionsbestämmelser .....                                           | 7 |
| Situationer då pensionsbestämmelserna inte gäller.....               | 7 |
| Kompensation till förtroendevald för förlorad tjänstepensionsförmån7 |   |
| Kompensationspremie .....                                            | 8 |
| Minsta pensionsavgift .....                                          | 8 |
| Sjukpension.....                                                     | 8 |
| Riktlinjer för arvodeväxling till pension .....                      | 9 |
| Inledning .....                                                      | 9 |
| Personkrets .....                                                    | 9 |
| Grundregler .....                                                    | 9 |

|                                            |    |
|--------------------------------------------|----|
| Storleken på växlingen .....               | 9  |
| Val av utformning av arvodeväxlingen ..... | 10 |
| Förändring av försäkringslösningen.....    | 10 |
| Arvodesunderlag .....                      | 10 |
| Vid sjukdom/ledighet .....                 | 10 |
| Särskild överenskommelse.....              | 10 |
| Rådgivning.....                            | 11 |

## **Pension till förtroendevalda i Habo kommun**

### **Inledning**

Från och med 2015-01-01 gäller Bestämmelser om pension (OPF-KL) för Habo kommuns förtroendevalda. Bestämmelserna har bytt namn till OPF-KR.

Med heltid eller betydande del av heltid avses i OPF uppdrag av minst 40 procent av en heltid.

### **Pensionsmyndighet**

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet i Habo kommun och har till uppgift att tolka och tillämpa OPF-KR:s regler.

### **Beslutsordning**

Pensionsmyndighet fastställer om regler för pension för förtroendevalda och fattar beslut inom ramen för dessa regler.

## **Bestämmelser om omställningsstöd och pension (OPF-KR)**

Kommunen har antagit Bestämmelser om pension (OPF-KL) för Habo kommun att gälla fr. o m 2015-01-01.

Följande regler är anvisningar för hantering av OPF-KL/KR för Habo kommun och är ett förtydligande till och ska läsas tillsammans med de av kommunen antagna Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. Anvisningarna saknar självständig normgivande verkan och gäller endast inom ramen för antagna bestämmelser.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller endast för de förtroendevalda som har uppdrag på heltid, eller betydande del av heltid. Bestämmelser om omställningsstöd tar sikte på aktiv omställning där aktiva omställningsåtgärder kombineras med tidsbegränsad ekonomisk omställning. En förutsättning för omställningsstödet är att den förtroendevalde står till arbetsmarknaders förfogande, är inskriven hos arbetsförmedlingen och aktivt verkar för ny försörjning.

### **Aktiva omställningsinsatser**

Förtroendevalda som har haft ett eller flera uppdrag inom kommunen med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag har rätt att till aktiva omställningsinsatser.

De aktiva omställningsinsatserna ska hjälpa individen till en ny försörjning och det förutsätts att den enskilde deltar på ett engagerat och aktivt sätt i insatserna.

Eftersom alla individer har olika förutsättningar måste pensionsmyndigheten i varje enskilt fall fatta beslut om insatsernas innehåll. Det innebär att omställningsinsatsernas omfattning och innehåll därmed kan skilja sig åt mellan olika individer.

För att få rätt till aktiva omställningsinsatser krävs en skriftlig ansökan. Ansökan måste vara HR-enheten tillhanda senast tre månader efter avgången från uppdraget.

Den förtroendevalde anger själv, i den mån det är möjligt, vilken typ av aktiv omställningsinsats som önskas och uppskattad kostnad för denna.

Kostnaden för den aktiva omställningsinsatsen får högst uppgå till två prisbasbelopp och utbetalas som ett engångsbelopp.

### **Ekonomiskt omställningsstöd**

Förtroendevalda som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som förlorat ett eller flera av sina uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid kan få ekonomiskt omställningsstöd. För varje år i uppdraget utbetalas ekonomiskt omställningsstöd i tre månader. Det ekonomiska omställningsstödet utbetalas under högst tre år för den förlorade arvodesersättningen och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

För att få rätt till ekonomiskt omställningsstöd krävs en skriftlig ansökan. Ansökan måste vara HR-enheten tillhanda minst tre månader innan den förtroendevalde vill att det ekonomiska omställningsstödet ska börja betalas ut.

### **Förlängt ekonomiskt omställningsstöd**

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald tidigaste från den ålder för allmän pension kan utbetalas, dvs 3 år innan riktåldern för den förtroendevalda. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges under ett år i taget och som längst till och med

kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Den förtroendevalde ska ha haft uppdrag på minst 40 procent under åtta års tid och dessutom tidigare fått ekonomiskt omställningsstöd.

Den som önskar få förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska senast den 31 oktober varje år ansöka om detta till HR-enheten. Beslut fattas av pensionsmyndigheten.

## **Samordning**

Förvärvsinkomst upp till ett prisbasbelopp per år undantas från inkomstsamordning med ekonomisk och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Förtroendevald med uppdrag på deltid får undanta förvärvsinkomst proportionerligt till sitt uppdrag. D v s efter det att den styrkta årliga förvärvsinkomst den förtroendevalda haft under sin uppdragstid avräknats från samordning får denne vid ett uppdrag på 40% rätt till undantag av ytterligare förvärvsinkomst från samordning motsvarande 40% av ett prisbasbelopp.

Förtroendevald ska lämna inkomstuppgift inför varje utbetalningsår. Förtroendevald är skyldig att snarast lämna in ny inkomstuppgift om dennes inkomster förändras.

Kommunen äger rätt att återkräva utbetald/innehålla ekonomiskt omställningsstöd om oriktiga eller sent inkomna inkomstuppgifter inlämnats.

## **Aktivitetsrapport**

Den som har ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska lämna en aktivitetsrapport till HR-enheten en

gång per kvartal. I rapporten redovisas vad personen har gjort för att hitta egen försörjning.

## **Uppgiftsskyldighet**

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter pensionsmyndigheten begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till ekonomiskt eller förlängt omställningsstöd.

## **Sanktion**

Om den förtroendevalde av olika skäl inte tar sitt ansvar för att hitta ny försörjning eller underlåter att lämna rapporter och underlag för samordning, eller annan efterfrågad handling som är av vikt för att pensionsmyndigheten ska kunna fatta beslut i enlighet med dessa bestämmelser, äger kommunen rätt att besluta om åtgärder enligt följande sanktionstrappa.

Trappan omfattar tre steg där:

- det första steget är en skriftlig påminnelse
- andra steget, förlorad ersättning i tio dagar
- tredje och sista steget blir hela omställningsstödet indraget och den förtroendevalde måste då på nytt söka ersättning hos pensionsmyndigheten för att kunna få ersättning igen.

## **Situationer då rätten till omställningsstöd inte gäller**

Rätten till ekonomiskt omställningsstöd gäller inte om kommunfullmäktige har återkallat uppdraget för en förtroendevald som har valts av kommunfullmäktige, om den förtroendevalde

1. har vägrats ansvarsfrihet, eller
2. har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa (lagakraftvunnen dom), eller

3. ett enhälligt personalutskott har beslutat att neka den förtroendevalde ekonomiskt omställningsstöd.

## **Pensionsbestämmelser**

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevalda oavsett uppdragets omfattning och motsvarar i stora delar de pensionsbestämmelser som gäller för anställda i kommunen i enlighet med AKAP-KR.

Förtroendevalda med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid har även rätt till sjukpension och familjeskydd.

### **Situationer då pensionsbestämmelserna inte gäller**

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag i Habo kommun:

- Har uppnått den i 32 a § i LAS angivna pensionsåldern för närvarande 69 år. Varje ny mandatperiod betraktas som ett nytt tillträde till uppdrag.

### **Kompensation till förtroendevald för förlorad tjänstepensionsförmån**

Förtroendevald som inte fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid har enligt kommunallagen rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar i sin tiollordinarie sysselsättning på grund av uppdraget.

Kommunen har enligt SKR rekommendation om ersättning till förtroendevald för förlorade pensionsförmåner enligt följande.

Förtroendevald som kompenseras för förlust av arbetsinkomst ska kompenseras för förlust av tjänstepensionsförmån.

## **Kompensationspremie**

Kompensationen beräknas enligt en schablonersättning av en pensionsavgift på 6 % av den förtroendevaldes ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förtroendevald som kan påvisa att denne gör en större förlust av tjänstepension än schablonersättningen för lönedelar över 7,5 IBB ska till kommunen senast den 30 juni efterföljande år anmäla detta.

Ovanstående regler för kompensation till förtroendevald för förlorad pensionsförmån gäller för uppdragstid fr. o m 2026-01-01.

## **Minsta pensionsavgift**

Sammanlagda pensionsavgifter för pension enligt OPF-KR och för kompensation för förlorad pensionsförmån understigande 3,5 procent av samma års inkomstbasbelopp betalas ut direkt till den förtroendevalde som ett arvode som ej är pensionsgrundande.

Belopp understigande 250 kr avseende ett kalenderår utbetalas inte.

## **Sjukpension**

Sjukpension i enlighet med OPF-KR utges till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Ansökan om sjukpension gör skriftligen till HR-enheten.

# Riktlinjer för arvodeväxling till pension

## Inledning

En arvodeväxling innebär att den förtroendevalde byter en bestämd del av sitt bruttoarvode mot att motsvarande del plus tillägg inbetalas till en pensionsförsäkring.

Arvodeväxling kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lokala regler, lag och kollektivavtal samt ev. privat sparande.

## Personkrets

Uppdragsgivaren erbjuder växling av arvode mot pension till de förtroendevalda som uppfyller samtliga följande villkor:

- Har förtroendeuppdrag hos Habo kommun
- Har ett arvode som överstiger 0,20 inkomstbasbelopp

## Grundregler

- Pensionsåldern är den 32 a § i LAS angivna pensionsåldern
- Uttagstid är minst fem år. Annan utbetalningstid kan väljas enligt försäkringsbolags villkor.
- Premiebetalning kan ske så länge den förtroendevalde kvarstår i uppdrag, dock längst intill den i 32 a § i LAS angivna pensionsåldern.

## Storleken på växlingen

Det belopp som den förtroendevalde avstår varje månad måste uppgå till minst 1 000 kronor vid löpande sparande.

Utöver det bruttoarvode som den förtroendevalde avstår bekostar uppdragsgivaren ett tillägg motsvarande skillnaden mellan sociala avgifter och löneskatt, vilket inbetalas till det förvaltningsalternativ som den förtroendevalde väljer. Tillägget kan komma att förändras utifrån

en eventuell förändring av de sociala avgifterna eller löneskatten och är således inget fast belopp.

### **Val av utformning av arvodeväxlingen**

Den medarbetare som väljer arvodeväxling, får välja premiebestämd försäkringslösning inom ramen för de leverantörer som kommunen har avtal med för tryggnad.

### **Förändring av försäkringslösningen**

Förtroendevald har möjlighet att byta försäkringsfond, premiestorlek och återbetalningsskydd inom den valda försäkringslösningen. Ändring av försäkringsfond och återbetalningsskydd ska anmälas till försäkringsbolaget. Ändring av premiestorleken ska anmälas till personalavdelningen. Ändring kan ske maximalt två gånger per år.

### **Arvodesunderlag**

Det är arvoden innan växlingen som ska ligga till grund för avsättningen till pensionen enligt OPF-KR. Dock kan eventuella ersättningar från socialförsäkringarna enligt lag komma att påverkas av växlingen såsom allmän pension, sjukersättning och föräldrapenning.

### **Vid sjukdom/ledighet**

Arvodeväxlingen upphör vid långvarig ledighet (dock ej semester) eller då den förtroendevalde ej längre har ett sjukarvode som avdraget kan tas av.

### **Särskild överenskommelse**

För att växling av arvode mot pension ska börja gälla ska en särskild överenskommelse upprättas vilken ska undertecknas av både den förtroendevalde och av uppdragsgivaren.

## **Rådgivning**

För den förtroendevalde innebär valet av ev. arvodeväxling ett viktigt privatekonomiskt beslut. Uppdragsgivaren kommer därför att erbjuda medarbetaren individuell rådgivning av försäkringsspecialist vilken utses av uppdragsgivaren.

För att medarbetaren ska kunna ta ställning i valet ska denne före sitt val alltid få information om skillnaderna mellan de olika förvaltningsformerna samt övriga valmöjligheter.